

Esbo stad

Utvärderingsrapport 2021

Svenska bildningstjänster

Innehåll

Inledning	1
Skolornas självvärderingscykel	2
Personalenkäten våren 2021	2
Vårdnadshavarenkäten hösten 2021	3
Elevernas känsla av sammanhang	4
NCU:s enkäter	5
Utvärdering av lärresultat i modersmål och matematik i årskurs 3.....	5
Matematik i årskurs 9.....	6
Utvärdering av inlärningsresultat i A-finska	7
Elevernas välmående	7
Bearbetande av skolhälsoundersökningens resultat	7
Välmåendekartan.....	8
Move! - mätningen	10
Huvudstadsregionens kundundersökning i småbarnspedagogiken	11
Utvärdering av ungdomslokalernas verksamhet.....	12
Arbetsinstitutet.....	12

Tabellförteckning

Tabell 1. Jämförelse av medelvärdet för personalenkätens delområden 2016 och 2021	3
Tabell 2. Jämförelse av medelvärdet för vårdnadshavarenkätens delområden -17 och -21...	4
Tabell 3. Jämförelse av medelvärdet för enkäten om känsla av sammanhang -20 och -21 ...	5
Tabell 4. Utvärdering av lärresultat i modersmål och matematik i åk 3 fördelat enligt kön	6
Tabell 5. Resultat i välmåendekartan enligt modersmål, årskurs 8. Fjolåret inom parentes ...	9
Tabell 6. Gymnasiestuderandenas resultat i välmåendekartan fördelat enligt modersmål ...	10

Inledning

I denna rapport behandlas utvärderingsresultat inom resultatenheten Svenska bildningstjänster (Svebi) från läsåret 2020–2021 och år 2021. Rapportens resultat baserar sig på det material som fåtts från de enkäter och undersökningar som enheterna inom Svenska bildningstjänster tagit del av. Materialet har sammanställts av utvecklingschef Ida Stolt-Haglund och planerare Kasper Wendell.

På grund av coronapandemin var kalenderåret 2020 exceptionellt både i skolorna och inom småbarnspedagogiken, vilket också påverkade vilka utvärderingar som utfördes och med hurdan tidtabell. Från och med våren 2021 har emellertid situationen i den mån varit normal, att de flesta utvärderingar kunnat göras i enlighet med utvärderingscykeln och -tidtabellen.

Under året har utvärderingar genomförts både inom resultatenheten och staden, samt av andra aktörer på nationell eller regional nivå. Av resultatenhetens egna utvärderingar kan nämnas de utvärderingar som gjorts inom ramen för skolornas självvärderingssystem, alltså personalenkäten våren 2021 och vårdnadshavarenkäten under hösten 2021. Därtill har en enkät om känsla av sammanhang gjorts för eleverna i årskurs 6 och årskurs 9 såväl hösten 2020 som hösten 2021. Utvärderingar genomförs som sagt även av andra aktörer än av staden. Här kan främst nämnas skolhalsundersökningen, välmåendekartan, samt utvärderingar som utförs av Nationella Centret för Utbildningsutvärdering (NCU).

Inom småbarnspedagogiken gjordes huvudstadsregionens kommuners gemensamma kundenkät för vårdnadshavarna under hösten 2020. Resultaten för denna publicerades kring årsskiftet 2020–2021.

Skolornas självvärderingscykel

För att utveckla såväl undervisningen som skolans övriga verksamhet, och för att uppfylla lagens krav på utvärdering av verksamheten, görs självvärderingen med dess olika delmoment med jämna mellanrum. Esbos självvärderingsmodell är baserad på undervisnings- och kulturministeriets kvalitetskriterier samt stadens egna kvalitetskriterieprojekt. Självvärderingsmodellen används av samtliga skolor inom den grundläggande utbildningen i Esbo, både svensk- och finskspråkiga.

I enlighet med självvärderingscykeln skulle personalenkäten ha utförts under våren 2020, men flyttades till våren 2021 på grund av de rådande omständigheterna. Under våren 2020 genomfördes i stället utvärderingar i anknytning till pandemin och de nya och avvikande arbetssätt som den gav upphov till.

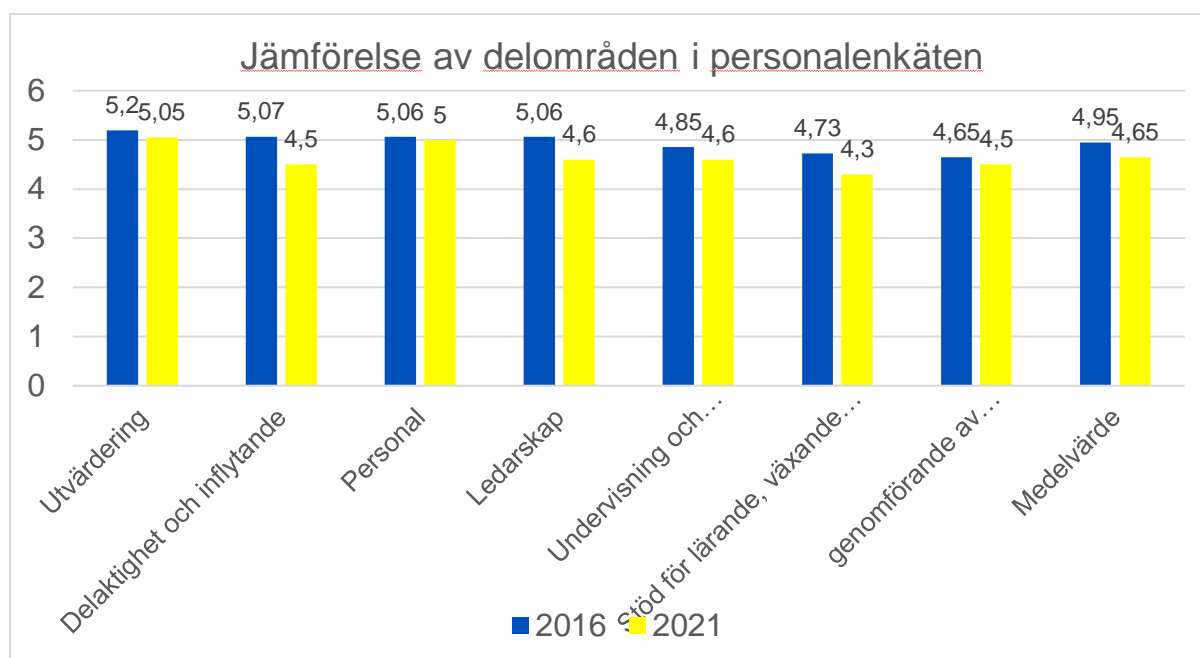
Personalenkäten våren 2021

Personalenkäten utfördes i april-maj 2021, och besvarades av undervisningspersonalen i de svenskspråkiga skolorna i Esbo. De olika delområdena består av genomförande av läroplanen; undervisning och undervisningsarrangemang; stöd för lärande, växande och välbefinnande; delaktighet och inflytande/ samarbete mellan hem och skola; utvärdering; personal samt ledarskap. Enkäten besvarades av totalt 199 respondenter, som svarade på påståenden på skalan 1–6 i de olika delområdena, därtill hade de möjlighet att ge delområdesvis öppen feedback. Skolorna har fått sina skolvisa resultat i maj 2021 och går genom inom kollegiet - därtill har resultaten presenterats och behandlats på rektorernas gemensamma möte.

Senast personalenkäten besvarades, alltså 2016, var det ihopräknade medelvärdet för alla delområden 4,95 medan det i 2021 års enkät var 4,65. Inom de flesta delområden hade alltså medelvärdet sjunkit något sedan enkäten senast utfördes. Mest hade medelvärdet sjunkit i delområdena "delaktighet och inflytande", "ledarskap", samt stöd för "lärande, växande och välbefinnande". Enskilda frågor där medelvärdet förbättrats mest i jämförelse med 2016 är bl.a. frågor som har att göra med arbetsmängden, samt användningen av olika sätt och metoder för att stöda eleverna inlärning och förmåga att söka fram och bearbeta information. Motsvarande förändring åt andra hållet syns mest i frågor som berör diskussioner om det gemensamma fostringsarbetet med vårdnadshavare, huruvida respondenterna upplevt att de fått stöd av skolans ledning i pedagogiska frågor, samt förmännens förmåga att ingripa i osakligt beteende.

I de öppna kommentarerna ser man bland annat att lärarna skulle önska att vara mer delaktiga i de beslut som tas i skolan, samt att verksamhetens gemensamma mål och värdegrund är otydligt formulerade.

Tabell 1. jämförelse av medelvärdet för personalenkätens delområden 2016 och 2021

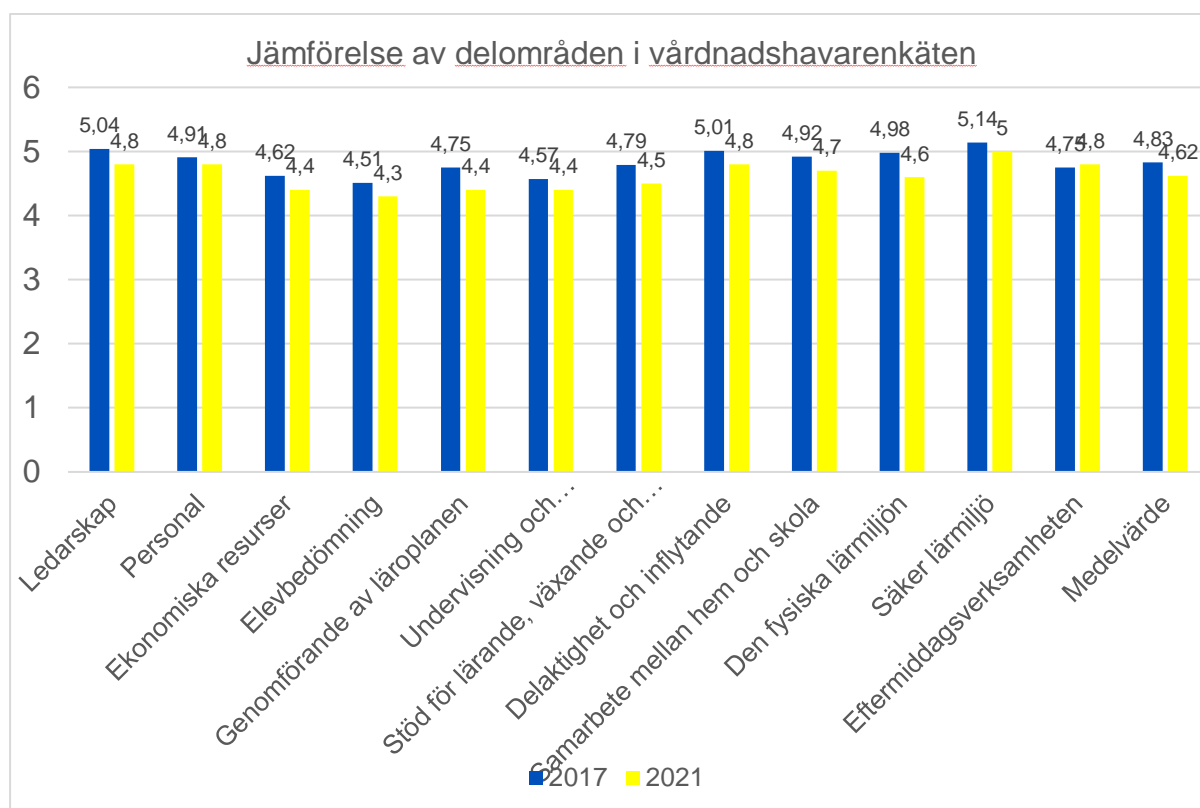
Vårdnadshavarenkäten hösten 2021

I enlighet med skolornas självvärderingscykel stod vårdnadshavarenkäten i tur hösten 2021. Alla vårdnadshavare till elever inom den grundläggande utbildningen har haft möjlighet att besvara enkäten. Antalet respondenter var 395 och hade alltså mer än halverats jämfört med 2017 då antalet var 794.

Även denna enkät bestod av påståenden inom olika delområden, där vårdnadshavarna fick svara på olika påståenden på skalan 1–6. I denna enkät bestod de olika delområdena av ledarskap; personal; ekonomiska resurser; elevbedömning; genomförande av läroplanen; undervisning och undervisningsarrangemang; stöd för lärande, växande och välbefinnande; delaktighet och inflytande; samarbete mellan hem och skola; den fysiska lärmiljön; säker lärmiljö samt eftermiddagsverksamheten. På bilden nedan ser man det delområdesvisa medeltalet för både 2017 och 2021. Vårdnadshavarna kunde också ge öppna kommentarer på verksamheten. I slutet av enkäten har vårdnadshavarna också fått ge ett skolvitsord åt skolan och åt eftermiddagsverksamheten. Medelvärdet för skolans verksamhet var 8,4 (8,7 år 2017) och medianvärdet 9. I regel kan man alltså säga att vårdnadshavarna var nöjda med skolornas verksamhet.

I de öppna kommentarerna fick vårdnadshavarna ge sina synpunkter på olika faktorer inom enkätens delområden. På ett generellt plan var feedbacken positiv, bland annat var de många som lyfte fram en trevlig rektor och trevliga lärare. Det ansågs dock också finnas rum för förbättringar. Om man ser på kommentarerna beträffande de delområden som sjunkit mest sedan 2017 (alltså genomförande av läroplanen samt den fysiska lärmiljön) så ser man som återkommande teman bl.a. trånga klassrum, och små utrymmen i skolan och att vårdnadshavarna skulle önska mer eller bättre kunskap om läroplanen i skolvardagen. Coronapandemin syns mycket i de öppna kommentarerna och således är det befogat att tro att den även inverkat på hurdan vitsord vårdnadshavarna gett på de frågor som besvarades på skalan 1–6 inom de olika delområdena.

Tabell 2. Jämförelse av medelvärdet för vårdnadshavarenkätens delområden 2017 och 2021

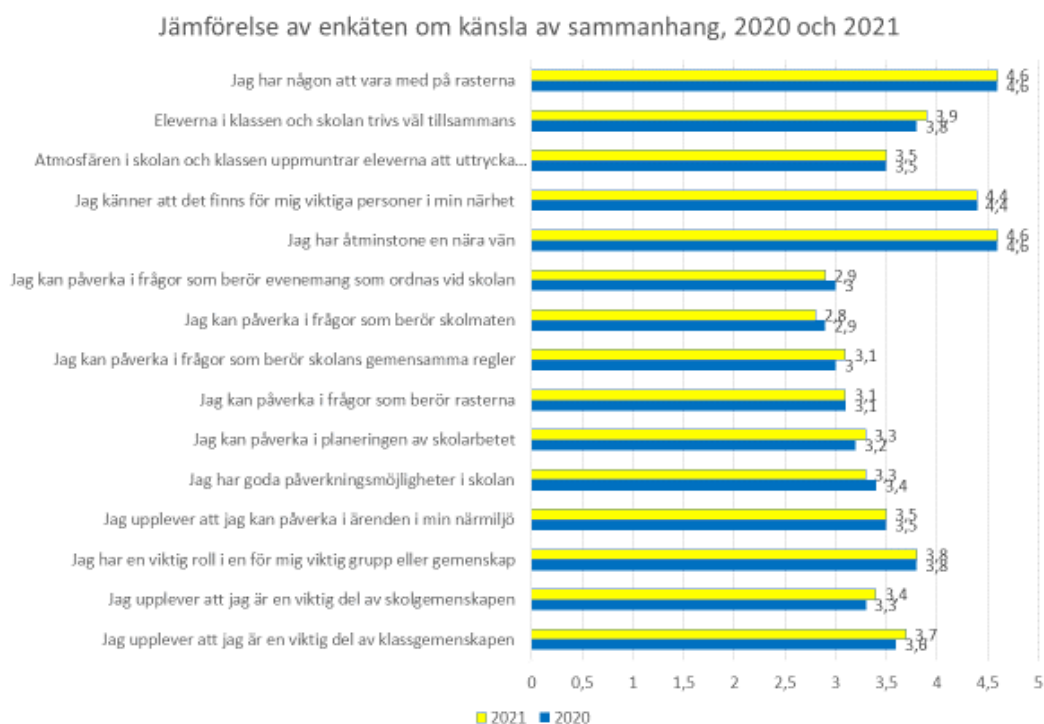
Elevernas känsla av sammanhang

För eleverna i årskurs 6 och 9 i samtliga skolor med ifrågavarande årskurser utfördes i november 2020 och 2021 en enkät om känsla av sammanhang. Bakgrunden till enkäten var att en betydande andel av eleverna i skolhälsoundersökningen 2019 inte upplevde att de var en viktig del av gemenskapen i skolan och klassen, samt att påverkningsmöjligheterna i skolan och elevens omgivning var dåliga. Ett mål för läsåret var att stärka gruppgemenskapen och elevernas känsla av att vara en del av den. Syftet med denna enkät var således att utreda och följa upp huruvida elevernas känsla av sammanhang förbättrats under kalenderåret 2021.

I november 2020 var det totala antalet respondenter 421 och täckningen var bra i alla skolor. 57% av respondenterna gick i årskurs 6 och 43% i årskurs 9. I enkäten fick eleverna svara på frågor om bland annat klass- och skolgemenskapen, påverkningsmöjligheter i ärenden som berör eleverna, och vänner eller övriga nära/ viktiga personer. Enkäten bestod av påståenden på vilka eleverna fick svara med ett vitsord på skalan 1–5 (1 = håller inte alls med, 5= håller helt med). Resultaten i november 2020 visar att eleverna på det stora hela är nöjda med känslan av sammanhang, gemenskap och påverkningsmöjligheter, men att det finns vissa skillnader mellan de olika frågorna. Generellt kan man säga att de frågor som berör påverkningsmöjligheter fått lite lägre vitsord, medan frågor som berör vänner och viktiga personer i elevens närhet fått högre vitsord. Resultaten kommer att behandlas inom skolorna och sådana områden där det finns särskilt utrymme för förbättring kommer att identifieras.

I november 2021 genomfördes som sagt enkäten på nytt för samma respondentgrupp. Resultaten var ungefär desamma som 2020, bortsett från några små skillnader på 0,1 åt antingen det bättre eller det sämre.

Tabell 3. Jämförelse av medelvärdet för enkäten om känsla av sammanhang 2020 och 2021

NCU:s enkäter

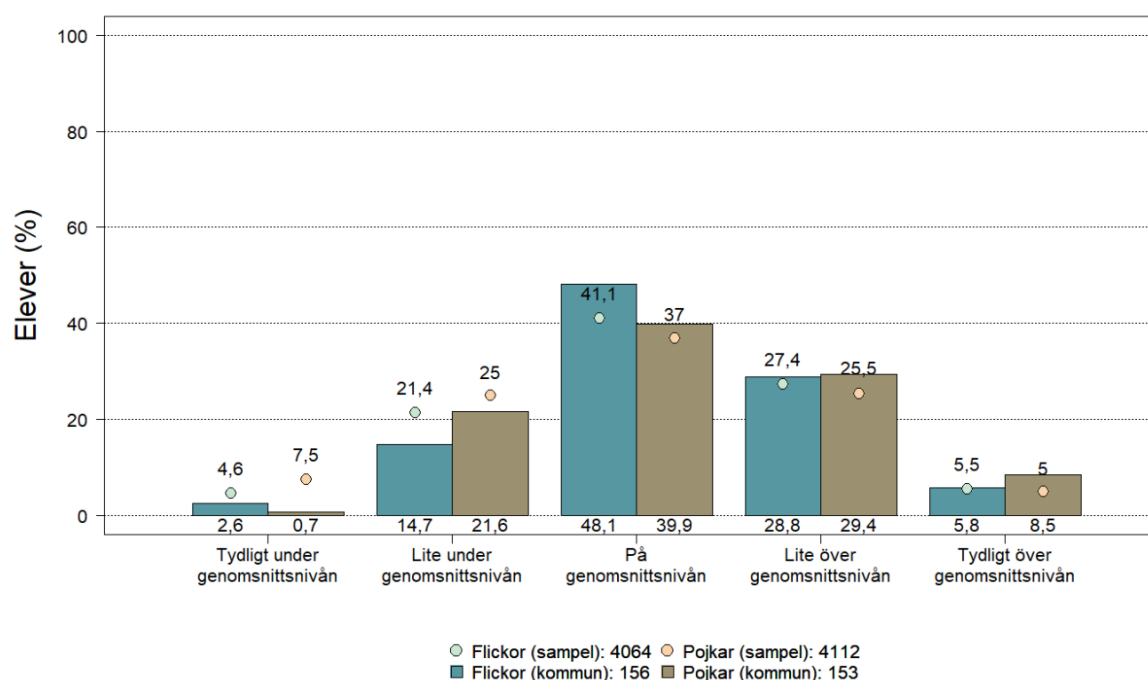
Utvärdering av lärresultat i modersmål och matematik i årskurs 3

Under hösten 2020 genomfördes av NCU en utvärdering av lärresultat för elever i årskurs 3 inom den grundläggande utbildningen. Utvärderingen omfattar alla de svenskspråkiga skolorna i Esbo och ger information om elevernas kunskaper i modersmål och litteratur och i matematik. Undersökningen är en longitudinell undersökning av lärresultat, och kommer att fortsätta för samma elever våren 2024 med en mätning i årskurs 6.

Mätningen görs på basis av olika teman i läroplanen inom de ifrågavarande ämnena och jämförs med det nationella samplet i sin helhet - 8189 stycken i hela samplet och 313 stycken i Esbos svenska resultat. I undersökningen fanns det såväl flervalsfrågor som öppna uppgifter. Kommunens resultat jämförs med samplets resultat på skalan: i genomsnitt klart bättre / något bättre / lite bättre / lika bra / lite sämre / något sämre / klart sämre.

Esboeleverna presterade i utvärderingen lite bättre än eleverna i hela samplet i modersmålsuppgifterna, och lite bättre än eleverna i hela samplet i matematikuppgifterna. Om man ser på fördelningen enligt kön, så presterade flickorna i Esbo ungefär lika bra som flickorna i samplet, medan pojkarna presterade lite bättre än pojkarna i samplet.

Tabell 4. Helhetsresultat för utvärdering av lärresultat i modersmål och matematik i årskurs 3 fördelat enligt kön.

Eleverna i Esbo deltog i undersökningen också i början av årskurs 1, vilket möjliggör att följa upp även elevernas utveckling i de olika ämnena. Kunskaperna hos eleverna i Esbo har i genomsnitt utvecklats ungefär lika mycket som hos eleverna i samplet. Detta gäller både då man ser på helhetsresultatet, resultatet i modersmål och litteratur, och resultatet i matematik, samt för båda könen.

Matematik i årskurs 9

I utvärderingen av inlärningsresultaten i matematik i den grundläggande utbildningens slutskede deltog eleverna i årskurs 9 i Lagstads, Mattlidens och Storängens skola våren 2021. Uppgifterna i utvärderingen är utarbetad utifrån grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen och omfattar således alla områden i matematiken i läroplanen. I samplet ingick 167 skolor och totalt 12 829 elever, av vilka 259 var stycken gick i en svenskspråkig skola i Esbo. Innehållet bestod av matematiskt tänkande och matematiska metoder; tal och räkneoperationer; algebra; funktioner; geometri; informationsbehandling, statistik och sannolikhet. Resultaten jämfördes också i relation till de senaste vitsorden i matematik, därtill utvärderades även elevernas attityder till matematik.

Kommunens resultat jämförs även här med samplets resultat på skalan: i genomsnitt klart bättre / något bättre / lite bättre / lika bra / lite sämre / något sämre / klart sämre. I de totala resultaten placerade sig de svenskspråkiga eleverna i Esbo lite bättre på kurvan än eleverna i hela samplet. I samtliga delområden var resultatet minst "lika bra" i jämförelse med hela samplet och i de flesta frågor var resultatet antingen lite bättre eller något bättre.

Då man ser på elevernas attityder till matematik visar det sig att de svenskspråkiga Esbo-eleverna tycker lite mer om matematik än eleverna i samplet, och på motsvarande vis anser sig eleverna behärska ämnet lite bättre än eleverna i hela samplet. På frågan om man anser sig ha nytta av ämnet placerar sig dock Esbo-eleverna märkbart lägre än eleverna i hela samplet. På skalan 1–5 var medelvärdet för hela samplet 3,6 medan det för de svenskspråkiga eleverna i Esbo var 2,4. Resultaten kommer att behandlas med rektorerna och i skolorna, och på basis av dem kommer eventuella utvecklingsområden att identifieras.

Utvärdering av inlärningsresultat i A-finska

I april 2021 gjordes utvärderingen av lärresultat i A-finska i årskurs 9. Syftet med utvärderingen är dels att ge en uppfattning om kunskaperna i finska i slutet av årskurs 9, dels att följa med kunskapsutvecklingen från slutet av årskurs 6. Totalt 2 495 elever deltog, från Esbo bestod samplet av 90 elever i Mattlidens skola och 93 elever i Storängens skola. Innehållet i undersökningen bestod av förmåga att tolka texter (resultat i hör- och läsförståelse) samt förmåga att producera texter (resultat i muntlig och skriftlig produktion). Eleverna delades in enligt finska som andra inhemskt språk och modersmålsinriktad finska.

I båda de Esbo-skolor som deltog i undersökningen var resultatet för eleverna med finska som andra inhemskt språk inom samtliga delområden lite eller klart bättre jämfört med eleverna i hela samplet. De elever som läser modersmålsinriktad finska presterade också för det mesta bra, och hade för det mesta i genomsnitt presterat lika, lite bättre, eller klart bättre i relation till eleverna i samplet.

Då man ser på elevernas kunskapsutveckling från årskurs 6 till årskurs 9, så ser man att Mattlidens och Storängens elever inom nästan samtliga kategorier utvecklats ungefär lika mycket som eleverna i hela samplet. Resultaten kommer att behandlas med rektorerna och i skolorna, och på basis av dem kommer eventuella utvecklingsområden att identifieras.

Elevernas välmående

Bearbetande av skolhälsoundersökningens resultat

Den nationella skolhälsoundersökningen har funnits i sin nuvarande form sedan 1996 och genomförs varannan vår av institutet för hälsa och välfärd. Undersökningen genomfördes senast våren 2021, och omfattar sju temaområden med sammanlagt 250 indikatorer, däribland frågor om hälsa och välmående, studier, levnadsvanor, delaktighet samt tillgänglighet till hjälp vid behov. I undersökningen 2021 fanns också en del nya delområden, såsom frågor i anslutning specifikt till coronapandemin, frågor om ätstörningar, samt frågor om social ångest.

Enkäten besvarades av elever i årskurs 4–5, 8–9, samt andra stadiet – totalt 12 650 respondenter i Esbo och en bra täckning i årskurs 4–5 (83%), lite lägre än tidigare i årskurs 8–9 (64%) inom den grundläggande utbildningen, men bara 47% i gymnasiet. Täckningen var dock i alla åldersklasser bättre än huvudstadsregionens medeltal.

Undersökningens skolvisa resultat kommer att publiceras senare i december 2021, varför resultaten här behandlas endast på hela Esbos nivå (både finsk- och svenskspråkiga elever). De specifikt svenskspråkiga elevernas resultat kommer således att presenteras i utvärderingsrapporten 2022. I resultaten framkommer bland annat att barn och unga i Esbo i regel är nöjda med sitt liv, då 86,6% av eleverna i åk 4–5, och kring 70% i de övriga ålderskategorierna ansåg sig vara nöjda med sitt liv. I genomsnitt är barn och unga i Esbo nöjdare med sina liv i relation till barn och unga i hela landet. Coronapandemin syns mycket i de yngre elevernas hobbyverksamhet, och således har andelen som håller på med en hobby minst en gång i veckan minskat i årskurs 4–5. För årskurs 8–9 och andra stadiet har andelen som håller på med en hobby minst en gång i veckan minskat då man ser på dem som motionerar i organiserad verksamhet minst en gång i veckan, men samtidigt har andelen som på egen hand motionerar minst en gång i veckan ökat nästan lika mycket.

På det stora hela tycker Esboeleverna om att gå till skolan (79%), därtill har erfarenheten av arbetsro och rättvis behandling av skolans personal ökat i jämförelse med 2019. I synnerhet flickorna upplever dock i hög grad (26% av alla elever i de högre respondentgrupperna) skoltrötthet, vilket är ett fenomen som utvecklas småningom som en följd av stress i anslutning

till skolarbetet. Därtill har andelen elever som känner sig ensamma ökat med hälften, från 10 respektive 12% till 15 respektive 18% i årskurs 8–9 och i gymnasiet.

Trenden beträffande rusmedelsanvändningen är fortfarande minskande i samtliga åldersgrupper och i synnerhet pojkarna dricker ännu mindre än tidigare. Andelen elever som dricker alkohol varje vecka har sjunkit till under 3% för eleverna i årskurs 8–9 och till under 10% för eleverna i årskurs 1 i gymnasiet. Även elevernas egna attityder gentemot såväl alkohol som droger har blivit strängare. Över lag är de indikatorer som berör rusmedel för det mesta på väg mot det bättre hållet. Ett undantag utgörs av frågan om huruvida eleverna anser det enkelt att skaffa droger i den egna hemorten, där kring 70% de som går i gymnasiet ansåg att det är enkelt att skaffa droger. Motsvarande siffra 2019 var kring 64% för respondenterna i andra stadiet.

Om elevernas rusmedelsanvändning och/eller -beroende minskat, så har trenden de senaste åren gått åt motsatt håll då det kommer till internet och sociala medier. Barn och unga i alla åldersgrupper spenderar mer tid på internet och resultaten visar att fler haft svårigheter med att minska på internetanvändningen. I synnerhet flickorna i de äldre åldersgrupperna har haft svårt med internetberoendet, vilket har påverkat såväl ätandet som sömnen. Detta resultat anses delvis gå hand i hand med den ångest, depression, och dåliga självkänsla som i synnerhet flickorna upplever då de sociala medierna inverkar på kropps- och skönhetsideal vilka tenderar att ge flickorna social press för sitt utseende. Därtill upplever i synnerhet flickorna att sexuella trakasserier ökat både på internet, telefonen, och i offentliga utrymmen. Mobbingen har dock minskat i de flesta åldersgrupper, vilket delvis kan anses bero på att man lyckats hindra mobbing med olika mobbningsförebyggande program och elevvårdens aktiva antimobbingsarbete.

Välmåendekartan

Välmåendekartan är ett verktyg för att samla in information om välmåendet och hälsan hos eleverna i årskurs 8 och i gymnasiets första klass. Undersökningen görs i skolorna på hösten och i regel är det skolhälsovårdaren som ansvarar för det praktiska arrangemanget kring mätningen. Målet med välmåendekartan är att producera omfattande information om eventuella skäl till oro hos eleverna, samt att snabbt få elever som inte mår bra till elevvården och således snabbt erbjuda hjälp där det behövs.

Mätningen innehåller påståenden från delområdena depression, ångest, fysisk aktivitet, kost, sömn, rusmedel, känslor, relationer, skolgång och lärande samt sexual hälsa och sexualitet. Respondenternas svar grupperas sedan enligt på förhand fastställda poängskalor i röda, gula, och gröna. Rött resultat betyder att det på ifrågavarande delområde finns betydande skäl för oro, sådana individers hälsa strävar man efter att ingripa i omedelbart. Gult innebär att det finns visst skäl för oro som man borde ingripa i, och ett grönt resultat betyder att det på ifrågavarande delområde inte finns skäl för oro. Så om man exempelvis tittar på raden "Sömn" i tabellen för årskurs 8 längre ned, så ser man att det för 18% av de svenskspråkiga eleverna i årskurs 8 finns betydande skäl för oro, för 28% av eleverna visst skäl för oro, och för 54% av eleverna inga skäl för oro. Motsvarande tal för de finskspråkiga eleverna är 14%, 20%, och 66%.

Undersökningen besvarades i slutet av år 2020 av 2877 elever i årskurs 8 (81% täckning) och 1760 studerande i årskurs 1 på gymnasiet (86% täckning). Av eleverna i årskurs 8 var det 204 stycken (7% av respondenterna) med modersmålet svenska och för studerande i årskurs 1 i gymnasiet var motsvarande siffra 140 stycken, eller 8%. Resultaten för de svenskspråkiga eleverna i årskurs 8 är i huvudsak i linje med hela stadens resultat. Räknar man ihop ett medelvärde för respektive färg bland de svenskspråkiga eleverna, så är 16% röda (13% förra året), 16% gula (15% förra året) och 68% gröna (72% förra året). I jämförelse med såväl hela

stadens som den finska sidans medelvärden är de svenskspråkiga elevernas resultat lite sämre, i synnerhet i kategorierna "Depression" och "Sexuell hälsa".

Tabell 5. Resultat i välmåendekartan enligt modersmål, årskurs 8. Fjölåret inom parentes.

	Finska 2264 Svar	Svenska 203 Svar	Engelska 33 Svar	Övrigt 377 Svar
Tema	% andel	%-andel	%-andel	%-andel
Fysisk aktivitet	71% (67%)	62% (64%)	46 %	60 %
	20% (23%)	23% (23%)	42 %	25 %
	14% (10%)	15% (13%)	12 %	12 %
Sömn	66% (69%)	54% (66%)	46 %	64 %
	20% (20%)	28% (19%)	33 %	19 %
	14% (11%)	18% (15%)	21 %	17 %
Kost	76% (76%)	73% (78%)	73 %	55 %
	16% (16%)	18% (14%)	12 %	23 %
	8% (8%)	9% (8%)	15 %	22 %
Känsloliv	79% (82%)	75% (78%)	58 %	74 %
	2% (2%)	2% (3%)	6 %	2 %
	19% (16%)	23% (19%)	36 %	24 %
Inläring och skolgång	85% (88%)	80% (82%)	66 %	80 %
	9% (7%)	12% (11%)	25 %	11 %
	6% (5%)	8% (7%)	9 %	9 %

	Finska 2264 Svar	Svenska 203 Svar	Engelska 33 Svar	Övrigt 377 Svar
Tema	% andel	%-andel	%-andel	%-andel
Relationer	83% (84%)	80% (81%)	72 %	77 %
	3% (3%)	2% (3%)	0 %	5 %
	14% (13%)	18% (16%)	28 %	18 %
Rusmedel	95% (93%)	89 % (88%)	85 %	93 %
	3% (4%)	7 % (7%)	12 %	4 %
	2% (3%)	4 % (5%)	3 %	3 %
Depression	73% (78%)	68% (70%)	52 %	63 %
	12% (10%)	10% (14%)	15 %	14 %
	15% (12%)	22% (16%)	33 %	23 %
Ångest	65% (67%)	57% (65%)	55 %	63 %
	24% (24%)	29% (24%)	18 %	25 %
	11% (9%)	14% (11%)	27 %	12 %
Sexuell hälsa	63% (65%)	47% (52%)	44 %	42 %
	26% (24%)	27% (28%)	25 %	32 %
	11% (11%)	26% (20%)	31 %	26 %

För studerande i gymnasiet är resultaten för de svenskspråkiga studerandena i huvudsak i linje med resultaten för de elever med finska som modersmål. Det som sticker ut är delområdet "rusmedel", där det för 61% (63% 2019) av studerande med svenska som modersmål finns betydande eller vissa skäl för oro. Motsvarande siffra för de elever med finska som modersmål är 33% (29% 2019). Även om siffran fortfarande är alarmerande för de svenskspråkiga gymnasiestuderandenas del, så har skillnaden mellan finsk- och svenskspråkiga studerande alltså minskat något då man jämför med 2019 års resultat. Delområdena "depression" och "ångest" har för de svenskspråkiga studerandena i gymnasiet gått åt en sämre riktning, då andelen för vilka det finns betydande eller vissa skäl för oro var 28% (18% år 2019) respektive 38% (33% år 2019).

Tabell 6. Gymnasiestuderandenas resultat i välmåendekartan fördelat enligt modersmål. Fjolårets siffra för de svenskspråkiga studerandena inom parentes

	Finska 1453 svar	Svenska 140 svar	Engelska 37 svar	Övriga 130 svar		Finska 1453 svar	Svenska 140 svar	Engelska 37 svar	Övriga 130 svar
Tema	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel	Tema	%-andel	%-andel	%-andel	%-andel
Fysisk aktivitet	58% (57%)	49% (55%)	45 %	45 %	Relationer	87% (88%)	90% (88%)	84 %	84 %
	30% (30%)	36% (30%)	41 %	36 %		1% (1%)	1% (2%)	0 %	2 %
	13% (13%)	15% (15%)	14 %	18 %		12% (11%)	9% (10%)	16 %	4 %
Sömn	57% (66%)	58% (55%)	51 %	46 %	Rusmedel	67% (71%)	39% (37%)	59 %	91 %
	27% (26%)	26% (34%)	35 %	37 %		18% (14%)	24% (21%)	27 %	4 %
	16% (18%)	16% (11%)	14 %	17 %		15% (15%)	37% (42%)	14 %	5 %
Kost	80% (80%)	74% (76%)	87 %	57 %	Depression	76% (76%)	72% (62%)	70 %	59 %
	14% (14%)	17% (17%)	11 %	28 %		10% (11%)	12% (9%)	14 %	21 %
	6% (6%)	9% (7%)	22 %	15 %		14% (13%)	16% (9%)	16 %	20 %
Känsloliv	77% (81%)	77% (80%)	83 %	76 %	Ångest	60% (60%)	62% (68%)	62 %	59 %
	3% (2%)	4% (2%)	5 %	4 %		27% (29%)	25% (23%)	27 %	29 %
	20% (17%)	19% (18%)	32 %	20 %		13% (11%)	13% (9%)	11 %	12 %
Inlämning och skolgång	88% (90%)	91% (91%)	82 %	84 %	Sexuell hälsa	66% (67%)	50% (57%)	54 %	50 %
	8% (7%)	5% (5%)	11 %	16 %		22% (23%)	30% (25%)	16 %	28 %
	4% (3%)	4% (4%)	5 %	2 %		12% (10%)	20% (18%)	30 %	22 %

Move! - mätningen

Move! är ett riksomfattande verktyg för insamling av information om den fysiska konditionen för eleverna i årskurs 5 respektive årskurs 8 inom den grundläggande utbildningen. Verktöget används bland annat till att producera information för hälsoundersökningar för eleverna i åk 5 och 8. Ett av de centrala syftena med systemet är att uppmuntra till att på egen hand sköta om sin fysiska kondition. Dessutom vill man hjälpa eleverna och deras föräldrar att förstå kontakten mellan fysisk kondition och elevens hälsa, dagliga välmående, ork samt studier. Move- mätningens resultat används inte som grund för elevbedömningen.

Efter att mätningen gjorts, får varje elev information om sin egen fysiska funktionsförmåga, samt uppmuntran och tips om hur den kan utvecklas. Därtill får vårdnadshavarna information om hurdana saker de bör fästa uppmärksamhet vid i beträffande sina barns resultat i mätningen. Därtill får lärarna och skolan information om vilka delområden inom fysisk

funktionsförmåga de bör fokusera på då de planerar undervisningen. Elever som behöver stöd kan också erbjudas stödåtgärder för att höja sin fysiska funktionsförmåga.

Move!- verktyget har utvecklats av fakulteten för idrottsvetenskaper vid Jyväskylä Universitet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet, institutet för hälsa och välfärd, samt undervisningssektorns fackorganisation. Verktyget togs i bruk hösten 2016, då man i Esbo samlade in de första resultaten. Move! ingår i läroplanen för den grundläggande utbildningen som togs i bruk från och med hösten 2016 i åk 5 och åk 8. I åk 8 blev Move! testerna obligatoriska från och med hösten 2018, då den nya läroplanens ämnesvisa läroplansdelar togs i bruk på åk 8.

I Move! finns åtta olika delområden för att mäta fysisk förmåga såsom uthållighet, styrka, snabbhet, rörlighet, balans och motoriska grundfärdigheter. Man använder sig av följande grenar för att få jämförbara resultat:

- 20 meters skyttellöpning
- 5-stegshopp utan fart
- Magmuskelövning, s.k. sit-ups
- Armpressar, s.k. push-ups
- Kroppens rörlighet:
 - Knäböj
 - Sträckning av ländryggen i sittande ställning
 - Rörligheten i höger respektive vänster axel
- Kast med lyra

I Esbo var det totalt 6 174 elever som deltog i mätningen hösten 2020. Inom de flesta grenarna var Esboelevernas resultat bättre i jämförelse med de nationella resultaten och på det stora hela i linje med tidigare års resultat. Märkbart är, att även om resultatet i skyttellöpningen fortsättningsvis var bättre än hela landets resultat, så hade tiden som eleverna i årskurs 5 orkade springa förkortats med över en halv minut från 5,21 till 4,46. Det är befogat att anta att detta beror åtminstone delvis på begränsade hobbymöjligheter under coronapandemin - vilket även resulterat att många slutat helt med sin hobby - under våren och sommaren 2020.

Huvudstadsregionens kundundersökning i småbarnspedagogiken

Under hösten 2020 utfördes huvudstadsregionens kommuners gemensamma kundundersökning i småbarnspedagogiken. En arbetsgrupp bestående av representanter från alla kommuner har tillsammans bearbetat innehållet i enkäten, varpå uppdraget för det praktiska genomförandet av enkäten överlätits åt en utomstående aktör (Innolink Research Ab). Enkäten besvarades av totalt 15 269 vårdnadshavare, varav 249 var sådana som hade barn i svenskspråkig småbarnspedagogik och förskola i Esbo.

I enkäten frågades vårdnadshavarna besvara frågor om bemötande, trivsel, säkerhet, informationsgång och påverkningsmöjligheter. Frågorna besvarades på skalan 1–7 (1 = håller inte alls med, 7 = håller helt med). Därtill erbjöds möjlighet att ge öppna kommentarer om verksamheten.

De delområden som för Esbos del fick de bästa vitsorden var vänligt bemötande av vårdnadshavare samt barnens trivsel i småbarnspedagogiken. Därtill ansåg vårdnadshavarna att det tas väl hand om barnens trygghet och välmående, och att barnen har vänner i småbarnspedagogiken och förskolan. Som utvecklingsobjekt på basis av enkäten lyfts samma saker fram i Esbo som i hela huvudstadsregionen: barnets möjligheter att delta i planeringen av innehållet i verksamheten, samt behandling av vårdnadshavarnas feedback, idéer och önskemål. Enligt enkätens resultat finns det rum för förbättring också i genomförandet av det

man kommit överens om under samtal gällande barnets plan/ plan för barnets lärande. Skolvitsordet som vårdnadshavarna gav för Esbo svenskspråkiga verksamhet var i medeltal 8,9, vilket är samma som för hela Esbo. För Grankulla var det 9,2, för Helsingfors 8,9 och för Vanda 8,8.

Utvärdering av ungdomslokalernas verksamhet

Under hösten 2020 gjordes en utvärdering av de svenskspråkiga ungdomslokalernas verksamhet. Utvärderingen är en mötesplatsenkät som alla medlemmar i KEKS-nätverket genomför. Hösten 2019 anslöt sig Svenska bildningstjänster tillsammans med Nuorisopalvelut-enheten till nätverket. Utvärderingen har därmed genomförts i alla ungdomslokaler i Esbo. Enkäten riktar sig till ungdomar som deltar i ungdomsverksamhet som anordnas på ungdomslokalerna. Det svenska KEKS-nätverket (kvalitet och kompetens i samverkan) har 57 medlemmar bestående av olika aktörer för ungdomsarbete i Sverige, Finland och Slovenien. Nätverkets verksamhet grundar sig på kollaborativ utveckling av kompetens inom ungdomsarbetet samt utvärdering av kvalitet och verkningsfullhet av ungdomsarbete. Mötesplatsenkäten är en enkät som genomförs årligen i nätverket.

Enkäten var öppen 12.10-31.10.2020, antalet respondenter som deltagit i ungdomsverksamhet på svenska var 17, de flesta i åldern 13–15. I enkäten svarade ungdomarna på frågor som berör bakgrundsfaktorer (ålder, kön, osv.) varefter de svarade på frågor om atmosfären och säkerheten i lokalerna; trivsel, öppettider och verksamhet; bemötande av ungdomarna i lokalen; samt delaktighet. Medelvärdena för de olika delområdena hade sjunkit något sedan hösten 2019, mest på frågorna om huruvida de unga upplever att de kan vara sig själva och huruvida personalen i verksamheten tycker det är kul när ungdomarna deltar i verksamheten. Medelvärdena är emellertid fortfarande bra, över 4 i medelvärde på alla delområden.

Resultaten från enkäten har behandlats tillsammans med ungdomsledarna och fungerat som grund för planering av verksamheten.

Arbetarinstitutet

Esbo Arbis kursfeedback från läsåret 2020–2021 omfattar totalt 1020 respondenter på hösten 2020 och 703 respondenter på våren 2021 på svenska eller engelska som deltagit i en kurs som erbjudits av Arbis. Respondenterna har deltagit i olika kurser som ordnats av Esbo Arbis, däribland hantverk, språk, motion och hälsa. Kundenkäten för Arbis kursdeltagare bestod av olika påståenden, på vilka respondenterna svarade "försvarligt", "nöjaktigt", "gott", "utmärkt" eller "vet inte".

Resultaten för verksamheten har fortsättningsvis blivit bättre, även om de redan var bra sedan tidigare. Beträffande lärarens undervisningsskicklighet var det 93,75% på hösten 2020 som ansåg den vara god eller utmärkt medan motsvarande siffra för våren 2021 var 99,34%. Hösten 2019 var denna siffra kring 95%. Frågan om huruvida kursbeskrivningen motsvarade innehållet följde samma mönster. Våren 2021 var det hela 95,39% som gav resultatet "gott" eller "utmärkt" på ifrågavarande påstående.

Resultaten är för Arbis kundenkät visar att kunderna är väldigt nöjda med verksamheten, vilket syns i att av de totalt åtta frågorna var det endast en fråga ("interaktionen mellan lärare och elever") där andelen respondenter "goda" eller "utmärkta" var under 95%. På denna fråga var det 5,93% som gav svaret "nöjaktigt" (4,61%) eller "försvarligt" (1,32%). Trots coronapandemin och allt vad den inneburit har med andra ord Arbis lyckats med att fortsättningsvis hålla väldigt hög standard.